

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2016 M. BALANDŽIO 13 D. NUTARIMO NR. 364 „DĖL
UŽ ANTRINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMĄ, KOORDINAVIMĄ IR MEDIACIJĄ
MOKAMO UŽMOKESČIO DYDŽIŲ IR MOKĖJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-19-1050; TAIS NR. 19-5396(2))**

2019-07-03 Nr.

Vilnius

Projekto rengėjas. Teisingumo ministerija.

Projekto tikslas. Užtikrinti efektyvesnį valstybės biudžeto lėšų, išmokamų už suteiktą antrinę teisinę pagalbą, panaudojimą.

Dabartinė situacija. Už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir taikinamąjį tarpininkavimą mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklėse (toliau – taisyklės) nustatyta, kad užmokestis advokatams, prireikus teikiantiems antrinę teisinę pagalbą, mokamas už faktinį antrinės teisinės pagalbos teikimo laiką vienoje bylos stadijoje arba atliekant atskirus procesinius veiksmus, neviršijant taisyklėse nustatytų dydžių. Kartu taisyklės taip pat numato išimtį, jog, jeigu faktinis antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas viršija taisyklėse nustatytą bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirtą laiką, advokatas turi teisę kreiptis į tarnybą su prašymu priimti sprendimą dėl papildomo užmokesčio. Papildomas laikas nėra ribojamas. Praktinis galiojančių taisyklių nuostatų taikymas parodė, kad *antrinę teisinę pagalbą teikiantys advokatai neretai piktnaudžiauja papildomomis valandomis*, todėl valstybės išlaidos antrinės teisinės pagalbos teikimo funkcijai užtikrinti žymiai didėja, taip pat išauga ir asmenų, kurie antrinę teisinę pagalbą gauna valstybei dalinai ją apmokant, išlaidos.

Taip pat siūloma tikslinti kai kurias kitas galiojančias nuostatas: taisyklėse nustatytas susipažinimo su bylos medžiaga laikas yra tapatus, net jei advokatas teikia antrinę teisinę pagalbą keliose bylos stadijose; nustatytos skirtingos taisyklės, taikomos nuolat ir prireikus antrinę teisinę pagalbą teikiantiems advokatams, jei jie nevykdo pareigos pateikti teismui duomenis apie apskaičiuotas antrinės teisinės pagalbos išlaidas ar informuoti apie antrinės teisinės pagalbos nutraukimą; egzistuojanti kelionės į antrinės teisinės pagalbos teikimo ar procesinių veiksmų atlikimo vietą ir atgal išlaidų apskaičiavimo tvarka yra sudėtinga bei neapima transporto priemonės eksploatavimo sąnaudų.

Projekto esmė. *Projekte siūloma nustatyti, kad papildomas laikas bylos stadijai (procesiniam veiksmui) negali 0,5 karto viršyti taisyklėse bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirto laiko, išskyrus baudžiamąsias bylas dėl tyčinių sunkių ir labai sunkių nusikaltimų.* Prognozuojama, kad šis pakeitimas turėtų leisti sutaupyti apie 0,5 mln. eurų per metus.

Nustatoma, kad susipažinti su vieno dokumentų bylos tomo medžiaga gali būti skiriama ne daugiau kaip viena valanda, o jeigu advokatas antrinę teisinę pagalbą toje pačioje byloje jau teikė keliose proceso stadijose, susipažinti su vieno dokumentų bylos tomo medžiaga vėlesnėje proceso stadijoje gali būti skiriama ne daugiau kaip pusė valandos.

Tuo atveju kai nevykdoma pareiga pateikti teismui duomenis apie apskaičiuotas antrinės teisinės pagalbos išlaidas arba pareiga informuoti apie antrinės teisinės pagalbos nutraukimą,

priimamas sprendimas nemokėti advokatui užmokesčio dalies, lygios valstybės patirtų antrinės teisinės pagalbos išlaidų sumai.

Kelionės į antrinės teisinės pagalbos teikimo ar procesinių veiksmų atlikimo vietą ir atgal išlaidos bus atlyginamos atsižvelgiant į kelionės atstumą kilometrais, pagal Susisiekimo ministro tvirtinamą atstumų tarp Lietuvos miestų ir pasienio kontrolės punktų lentelę taikant 0,08 euro koeficientą ir gautą sumą didinant 10 proc. automobilio eksploatavimo išlaidoms padengti. Jeigu miestas, į kurį vykstama lentelėje nenurodytas, nuvažiuotų kilometrų skaičius apskaičiuojamas naudojantis viešai skelbiama atstumų skaičiuokle www.maps.lt.

Derinimas. Projektas teiktas derinti Finansų ministerijai, Generalinei prokuratūrai, Nacionalinei teismų administracijai, Lietuvos advokatūrai, Teisėjų tarybai, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai ir Vidaus reikalų ministerijai. Generalinė prokuratūra ir Vidaus reikalų ministerija pastabų neturėjo, į Finansų ministerijos pastabą atsižvelgta. Kitos pastabos, į kurias atsižvelgta iš dalies ar neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje.

Derinimo pažymoje rengėjų pateikti argumentai vertintini kaip pakankami pagrįsti neatsižvelgimui / atsižvelgimui iš dalies į derinimo pažymoje nurodytas pastabas.

Atitikimas Vyriausybės programai. Projektas tiesiogiai neįgyvendina Vyriausybės programos nuostatų.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome rengėjams įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. liepos 1 d. išvadoje Nr. NV-1897 projektui pateiktą pastabą (pastaba susijusi su tuo, kad projekte yra nurodoma tik viena vieša, privataus juridinio asmens kuriama, internetinė atstumų skaičiuoklė, o toks siūlomas nustatyti reguliavimas nėra niekaip pagrįstas).

Siūlome projektą teikti į Tarpinstitucinį pasitarimą.

Patarėjas

Audrius Kasinskas